GAZETA KRAKOWSKA

Nro 3.

Z KRAKOWA DNIA 10 STYCZNIA 1821 ROKU WE SRODĘ

— *Z Krakowa.* —

W dalszym ciągu dwunastego posiedzenia Seymu Rzpltey Krakowskiey d. 18 Grudnia 1820 r. Sekretarz Seymowy czytał nadeszłe od Senatu Rządzącego odpowiedzi.

1. Co do proiektu urządzenia służących, oznaymił Senat Rządzący, że ułożenie tego poruczył wyznaczonemu Komitetowi.

2. Co do zażądanego ogłoszenia drukiem wszystkich reskryptów byłey Kommissyi Organizacyjney oświadczył Senat, iż te z reskryptów rzeczoney Kommissyi które tyczą się ogólnych przedmiotów lub za dopełnienie Statutów uważanemi bydź winny, Senat wedle okoliczności starał się drukiem do publiczney podawać wiadomości lub o treści onych zawiadomiał, ogłaszanie atoli wszelkich reskryptów które Kommissya Organizacyjna przez ciąg istnienia swego wydać mogła bez przytaczania zaraz okoliczności, które ią do wydania spowodowały, a co nayczęściey służy tylko Urzędom Administracyinym za wskazówkę postępowania, byłoby dziełem nie każdemu zrozumiałym, a może i zakosztownym.

3. Co do podanego przez JW. Reprezentanta Słotwinskiego proiektu o opłatach stęplowych, uważaiąc Senat w wielu względach styczność z Kod: Cyw: i postępowania postanowił, aż do zaprowadzenia tych wstrzymać się z inicyowaniem proiektu do którego iuż z swey strony przygotowawcze poczynił kroki, zwłaszcza, że i władze Sądowe tegoż samego oświadczyły się bydź zdania.

4. Co do życzenia JW. Reprezentanta Sołtykowicza, ażeby dla wiadomości każdego członka Reprezentacyi dołączony był przy uwiadomieniu o wyborze na Reprezentanta wykaz summaryczny proiektów Izbie Prawodawczey podać się maiących, Senat oświadczył, iż gdy prawo podawania proiektów służy Senatowi, aż do 14 posiedzeń Seymowych, przed rozpoczęciem przeto takowych posiedzeń udzielony wykaz nie mogłby bydź zupełnym, o proiektach zaś które przed zaczęciem Seymu przygotowane bydź mogą, a które zwykle z dniem rozpoczęcia się O·

brad do kancellaryi Seymowey oddawanemi bywaią, taż kancellarya zawiadomić potrafi każdego z JWW. Reprezentantów.

5. Co do wniosku JW. JX. Kudrewicza Delegowanego z Akademii, iż Senat Rządzący powrócone przez Rząd Królestwa Polskiego dochody Kanoniów w kapitule Katedralney Krakowskiey do szafunku Akademii Krakowskiey Art: 8 Konstytucyi zostawionych Kapitule Krakowskiey oddał, obiaśnił Senat Rządzący, iż Kapituła Katedralna udowodniła prawa swoie do takich dochodów i przekonała Senat, że Akademii służy tylko prawo mianowania osób też prebendy posiadać maiących, a dochody wszelkich w ogólności prebend są własnością Kapituły a nawet fundusze w mowie będących Kanoniów były rzeczywiście Kapituły przed inkameracyą,

6. Co do woiesienia JW. JX. Dziamott Reprezentanta z Gminy Okręgowey Czernichów, Senat Rządzący oświadczył, iż obrona brzegów wisły równie z względu zasłonienia nadbrzeżnych osiadłości jak z względu zachowania w całości granic kraiu naszego iest przedmiotem ciągle Rząd zatrudniaiącym, lecz ani w iedney chwili wszędzie działać niepodobna, ani wyznaczony przez zeszłoroczną reprezentacyą fundusz 3000 złp. na obronę brzegów w Dobrach Narodowych nie mógł bydź tak dostatecznym, iżby wszędzie potrzeba ta zaspokoioną zostać mogła, i zaledwo dozwolił w mieyscach spiesznieyszego ieszcze ratunku wymagaiących pod Lipowcem i Dąbiem kilka Tam założyć; dodał nadto Senat Rządzący, iż zasady rozporządzenia, ażeby nikt bez wiedzy Rządu nie przedsiębrał obrony Lądów swoich, iest w tym, że obrona brzegów Wisły iako stanowiącey granicę Państwa nie może się odbywać bez porozumienia się z Rządem ościennego Państwa, a zatym nie może bydź uskutecznioną iak tylko stósownie do planu, który obustronna kommissya od uważaiący potrzebe zachowania w całości granic obu kraiów uznała. Co do żądanego uwolnienia brzegów w szerokości trzech sążni od wszelkich zawad, podał Senat Rządzący zasadę, w tymże samym wspólnym porozumieniu się w względzie ułatwienia żeglugi przez zapewnienie ścieszek do halowania iako przedmiotu traktatami zastrzeżonego, i obu kraiowych Mieszkańcow wielce interessuiącego. Co się tycze nakoniec utrzymywania służby Kościoła parafialnego Czernichów, oznaymił Senat, iż fundusz Plebania Parafii Czernichow za zezwoleniem nie tylko Zwierzchności mieyscowey, lecz nawet i Stolicy Apostolskiey od wielu iuż lat włączonym został do funduszu zgromadzenia XX. Rorantystów w Zamku Krakowskim będącego i iż zgromadzenie ma obowiązek starania się, ażeby piecza dusz w rzeczoney parafii należnie odbywaną była, rozpoznanie przeto przeszkód zachodzących uważa Senat za należące do Władzy Duchowney.

7. Z powodu przesłanych Uwag JW. JX. Dubieckiego Reprezentanta z Gminy VI. M. Krakowa, Senat co do punktów onemi przełożeniami nie dotchnietych odpowiadaiąc obiaśnił, iż do zburzenia części starego ratusza którą Uchwała Zgromadzenia Reprezentów z 1817 zapadła, zachowaną mieć chciała, spowodowanym został zdaniem potrzykroć zsyłaney Kom-

missyi Policyino - Budowniczey, która rzeczywistością przekonana, ostrzegała go o widocznym niebespieczeństwie dalszego tey budowy zatrzymania bez naruszenia publiczności na okropne iakie wypadki, czekać przeto chwili w którejby zebrane Zgromadzenie Reprezentantów okoliczność tę rozpoznać i zadecydować mogło roztropność nie radziła, zapełnienie zaś mieysca które ta odwieczna budowa zaymowała innym gmachem odpowiadaiącym wygodzie z wspaniałością połączoney, iest przedmiotem nie tylko wielkiego zastanowienia godnym, ale razem ciągnącym za sobą wielkie wydatki, którym inne okoliczności Kraiowe są na przeszkodzie, a na które ażeby fundusze mogły bydź obmyslonemi i Seymowi proiektowanemi, ściśle rozważanie różnych zdań, myśli i środków Senatowi wskazywanych poprzedzić musi. Co do odzyskania własności i używania Góry Lasota na prawym brzegu Wisły położoney, wykazał Senat przedsiewzięte kroki których skutku oczekuie. Co do niezyskiwaney częstokroć żądaney inicyatywy na przesyłane od reprezentacyi myśli i proiekta tyczące się różnych zmian w obowięzuiących teraz urządzeniach, Senat przytoczył Art: 129 Statutu urzędz: Zgrom: pol:t: któren zostawia Senatowi wolność wprowadzania onych do Izby Prawodawczey w kształcie proiektu, lub też w razie znalezienia powodów nie przyięcia zostawienia onych do dalszego namysłu. Co się nakoniec dotycze zmiany sposobu postępowania w ułatwianiu przedmiotów Administracyinych czyli tak zwaney manipulacyi lubo kommissyia Organizacyina przedmiot ten prawem Senatu bydź uznała, Senat iednak nie odbiega od przyięcia myśli każdego nie tylko z członków Reprezentacyi, lecz i każdego Obywatela.

8. Co do zażądaney przez Izbę Prawodawczą delegacyi Seymowey maiącey roztrząsać rachunki z lat poprzedzaiącycn po za obręb czasu trwania Seymu, Senat z Art: 10 Konstytucyi zakreślaiącego czas trwania Seymu a zatem i używania attrybucyi zgromadzenia Reprezentantów uważał bydź przeciwnym wyraźnemu brzmieniu Art: 148 i 149 Statutu Urządz: Zgrom: Pol: i obiaśniał zadosyć uczynienie z swey strony w zdawaniu i przesyłaniu każdey zeszłey iak i teraźnieyszey Reprezentacyi Narodowey rachunków z przychodów i wydatków kraiu.

9. Z powodu Uwag JW. Lipczyńskiego Delegowanego Sędziego Pokoiu Senat obiaśniaiąc takowe oświadczył co do Obwieszczenia swego, "że postanowiwszy uczynić Nayiaśnieyszym Proteguiącym kray ten Dworom swoie względem Statutu o dziesięcinach przełożenia, osądził za przyzwoite aż do nadeyscia odpowiedzi na rzeczone przełożenia zatwierdzanie układów w myśl tegóż Statutu zawierać się maiących wstrzymać,, wytłomaczył Senat, że te nie znaczą zakazu wchodzenia w układy komu ie zbieg iakich okoliczności dogodnemi uczynił, lecz użycie prawa, które tenże Statut Senatowi zostawił, oddaiąc namienione układy pod iego zatwierdzenie, w czym ieżeliby kto niebespieczeństwo w przewłoce upatrywał Art: 16 Statutu wskazuie mu sposób postępowania na przypadek odmówienia przez Senat sankcyi, co zaś do pobudek przełożeń które Senat Przem Nayiasnieyszym

Proteguiącym Dworom w tey mierze uczynił, wyraził Senat powszechne prawie życzenia Obywateli, wzbranianie się Właścicieli ziemskich przystępowania do takowych układów, i zanoszone z ich strony pismienne żądania a nawet proste zastanowienie, iż układy do oszacowania których ceny lat nadzwyczaynych służyć miały, nie mogą iak tylko bydź w latach pokoiu nayuciążliwszemi rolnikom. Co do szkołek początkowych Senat z reskryptu Kommissyi Organizacyiney dnia 24 Marca 1818 wywodząc należenie zmian w statucie Szkoły te urządzaiącym do Wielkiey Rady Uniwersytetu Jagiellońskiego, oznaymił, iż wszelkie w tym względzie Uwagi przeszłorocznego zgromadzenia zasięgnąwszy od głównego dozoru stósownych obiaśnień oddał decyzyi Wielkiey Rady, dodaiąc że dotąd 60 szkołek iest zaprowadzonych, a ieżeli gdzie ieszcze owych brakuie, to wynika z trudności na iaki dozór główny natrafia w opieszałości dozorów mieyscowych, które iednak z Plebanów mieyscowych i Obywateli w Parafii mięszkaiących wedle przepisów składaią się. Co do szarwarków, nieprzecząc Senat, iż posyłanie do robót publicznych ludzi i sprzężaiów z przykrością rolnikowi przychodzi, przywiodł, iż kto pragnie osiągnienia celu środków do niego prowadzących acz niekiedy z trudnościami połączonych trzymać się musi rożaląc przytym Senat utrzymywanie dróg publicznych od onychże robienia, z ukończeniem roboty dróg publicznych zapewnił inicyowanie zmiany Statutu stosownie do potrzeby samego tylko dróg utrzymywania. Co do soli, którey nabycie z powodu zeszłoroczney tanności zboża zatrudno rolnikowi w ogólności a szczególniey Włościanom przechodziło, zwracał Senat uwagę, iż stósunek pomiędzy ceną Artykułów tych do pierwszych wprawdzie potrzeb należących, lecz tak odmienney natury będących w tak odmienny sposób nabywac się mogący nigdy w równi utrzymać się nie może, ieżeli więc przy tanności zboża trudnieyszym iest rolnikowi nabycie tego Artykułu, za podwyższeniem się ceny produktów tego wynadgrodzony zostanie, bo w tenczas mniey wyda w stosunku na nabycie soli, którey cena w iednym stopniu przez cały ciąg kilkoletniey dzierżawy utrzymywać się będzie, wyrażaiąc przeto Senat, że w zawieraniu kontraktu o wyłączne prawo sprzedarzy soli miał na pierwszym względzie dobro mięszkańców kraiu, staraiąc się o iak naywiększe zniżenie ceny soli, na drugim dopiero powiększenie dochodów publicznych, i ieżeli Kommissya Seymowo-Skarbowa będzie chciała przekonać się o innych ieszcze powodach, które Senat skłoniły do zawarcia z wolney ręki kontraktu zaszłą w tey mierze z Rządem Królestwa Polskiego Korrespondencyą udzielić oświadczył, dodaiąc co do zarządzenia nadwyżką z dzierżawy soli, że ta wchodzi w proiekt ogólnego Budżetu przychodów. Co do przedsięwziętey lustracyi dymów tey potrzebę wykazał Senat z konstytucyi roku 1775 nakazuiącey powtarzać ią co lat 25 a która od roku 1791 nie była czynioną, co zaś do rozkładu z wyżki 25,000 złp. tey zasadę wywiódł Senat z Budżetu r. 1820/21 w którym stosownie do uznanych przez Ciało Prawodawcze potrzeb kraiu

rozporządzoną została. Co do poboru rogatkowego i składki na Bióra Wóytów pierwszego przeznaczenie na utrzymanie drog, bruków i mostów wywodząc Senat z traktatu, co do drugiego załączył Reskrypta byłey Kommissyi Organizacyiney ten rodzay poboru ustanawiaiące, nakoniec co do wydatków na potrzeby kraiowe nad Budżet czynionych oświadczył Senat, że Summy Budżetem oznaczone tylko na przedmioty właściwe ich przeznaczeniu są wydawanemi, nieprzewidziane zaś i nieuchronne potrzeby kraiu z mocy Art: 134, Statutu Urządzaiącego Zgromadzenia Politycznego z ogólnych dochodów opędzonemi bydz muszą. Z powodu powyższey odpowiedzi Senatu JW. Reprezentant Lipczyński odczytał swe Uwagi a mianowicie co do oświadczenia Senatu, iż Obwieszczenie zawieszenia przez Senat zatwierdzenia układów o dziesięcinę nie wstrzymuie woli tych ktoizyby układy o dziesięcinę zawrzec pragnęli i tym z Art: 16 Statutu pozostałe drogą żądanie sankcyi od Sędziów Pokoiu, wyraził JW. Mowca, iż uszanowanie dla rozporządzeń Rządowych Obywateli do takowego kroku posunąć nie mogło, każdy miał to w uwadze, iż gdy potwierdzenie układow iest zawieszone więc wybor Sędziów Pokoiu iako od Rządu zawisły skutku niewcźmie, uczynił przeto wniosek, aby Rządzący Senat wydał oświadczenie do Sądów Pokoiu, ze rozporządzenie z dnia 3 Lipca 1819 do układów dziesięcin nie iest przeszkodą. Co do szkółek początkowych, oświadczył JW. Mowca, iż mieyscowe dozory wesprą dozor główny, gdy im zwrócone zostaną składki z Parafii Czulickiey do złp. 1000 dozorowi głównemu wydane, rzekł daley JW. Mowca dolegliwość szarwarków nie da się odpowiedzią Rządz: Senatu ani zmnieyszyć, ani złagodzić ani usprawiedliwić, każdy iest przekonany o niezbędney potrzebie naprawy dróg publicznych a to bez dołożenia się ręki rolniczey dokonać się nie iest zdolne, ale gdy w Królestwie Polskim bez żadnych funduszów więcey iak o połowę te szarwarki zmnieyszono i za dzień ciągły tylko złp. 2 pobierać nakazano, za cóż w naszym kraiu przy tak wielkich funduszach rogatkowego i mostowego tey ulgi w dniach i cenie spodziewać się i uprosić nie możemy, nikt nie zaprzecza, że urządzenie soli iest wyłącznym prawem Administracyi, ale się tylko zwraca uwaga że monopolium soli sprawia nieproporcyonalną iey drogość do tey korzyści jaką z salin pobieraią; ta drogość nie stosowna iest do małego zysku dla kraiu z tey soli pochodzącego a Włościan naszych bardzo wyniszcza; nic nie ma iaśnieyszego nadto, że nowa lustracyia dymowego iest niesprawiedliwa i uciążliwa, a przecież Rządzący Senat podług zasad i środków do sprostowania tey podanych przychylić się nie raczył, między innemi przytaczaiąc i ten powód, że z nowego rozkładu wynikło przeciążenie, każdy Właściciel stosonkowym rozkładem użyć iest mocen, nikt się nie żali na ucisk z rozkładu, ale na ucisk z niesprawiedliwego przyrostku dymowego; twierdzenie że tylko rozmiar gruntow trafność i równość ciężaru wynaydzie iest nadto mylne i wmniemaniu tylko Teoretyków niedoświadczonych pewne, pomimo tysiącznych na to z doświadczenia dowodów ta ieszcze roztropna uwaga w tym zapale i porywczości wstrzymać nas

powinna, wszak polityczni Doktorzy ieszcze nie zadecydowali czy to ulubione dziecię wolności Rzeczypospolitey naszey nie mówię starości a przynaymniey młodociannego wieku do żyie. — Na cóż nam się z całym maiątkiem naszym przez tak wielkie nakłady i koszta daremne w ubostwie naszym wywnętrzać a wprzypadku zmiany pod ścisłość wyrachowania podatków poddawać, bądźmy ostrożni! — Wiemy dokładnie, że reskrypta Kommissyi Organizacyiney nadały przeznaczenie dla przychodu z rogatek i mostów nie wewszystkiem z traktatem zgodne i że do rozpisu składek na bióro Wóytów upoważniły, ależ przecie doczytać się niemożna, aby od wyrachowania się z tych tytułów uwolniły; nakoniec wyraził JW. Mowca, iż oświadczenie się Administracyi, że ze wszystkiego i z wydatków nad prawo Budżetu użytych rachować się chce, ale tylko drogą która siły ludzkie przechodzi przez odmowienie delegacyi Seymowey maiącey po za obręb czasu Seymowi oznaczonego zaiąć się roztrząsnieniem rachunków zaległych, pozbawia nas należnego skutku i nigdy doskonałego remanentu, który iest duszą rachunków nieułożemy. Tak iest Szanowni Reprezentanci Wolność szafunku grosza publicznego nad prawo Budżetu iest grobem maiątków naszych, co rocznie powiększać się będą na nas włożone ciężary a nigdy do Systematu oszczędności do którego cała Europa dąży nieprzyydziemy. Uwagi powyższe obszerniey w głosie napismie złożonym wyrażone, Izba Prawodawcza iednomyślnie Senatowi przesłać postanowiła. — JW. Reprezentant Librowski przymawiaiąc się do uwag JW. Reprezentanta Lipczyńskiego wywodził potrzebę zdawania przez Wóytów Rachunków z pobieraney na bióra składki, mówił nadto o potrzebie przekonania się z Rachunków na co został obrócony fundusz przeznaczony przez dawnieyszy Seym na upięknienie Studni w Szerokiey ulicy Miasta co dotąd nienastąpiło, i iak postąpiono względem deficit z kradzierzy grosza publicznego przez byłego kassyera Głównego pochodzącego. JW. Reprezentant Siemoński wniosł potrzebę ogłoszenia drukiem Reskryptu Kommissyi Organizacyiney ustanawiaiącego składkę na bióra Wóytów. — JW. Reprezentant Mąkolski z powodu odpowiedzi Rządzącego Senatu odmawiaiącey oznaczenia delegacyi do roztrząsania zaległych Rachunków, żądał aby przy przesłaniu prośb do Nayiaśnieyszych Protektorów domieścić także okoliczność tyczącą się zmiany w Konstytucyi co do Rachunków. — JW. Reprezentant Siemoński mówiąc o Inexigibiliach radził uważać Rachunki zaległe za Inexigibilia i utrzymywał, że poparcie proponowaney Delegacyi dla roztrząśnienia Rachunków iest raczey Interessem Senatu. — JW. Delegowany Senator Łucieński obiaśniał dopełnianie z strony Senatu obowiązku w składaniu Izbie Prawodawczey Rachunków z Przychodów i Rozchodów fundu zu ogólnego, co zaś do Rachunków z składki na bióra Wóytów, te iako do Kassy publiczney nie wnoszone nie są obięte Rachunkami. JW. Reprezentant Siemoński tłómacząc swóy wniosek wyraził, że niema na celu popierania nieufności w Narodzie, owszem na iedności i nierozdzielności Władz

znayduie zapewnienie szczęścia ludu.

(Dalszy ciąg w następnym Numerze.)
Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Paryża d. 23 Grudnia.

Jeden z dienników tuteyszych zawiera co następuie: " Nadzwyczayny goniec przywiózł tu wczoray Ambassadorowi iednego wielkiego Mocarstwa wiadomość z Neapolu, że parlament pozwolił Królowi przedsięwziąść podróż do Laibach. Lecz żądanie Królewskie, aby mu w tey podróży 4 członków parlamentu towarzyszyło, nie wzięło skutku.,,

Onegday przyiął Król na prywatnem posłuchaniu Xcia Mekleoburgsko Szweryńskiego, który przybył tu z Szwaycaryi pod imieniem Hr. Grabów.

Zapewniaią, że Hr. Mole wysłany zostanie z szczególnieyszemi zleceniami do Neapolu, i że nasz Poseł ziedzie tu w krótce z Madrytu.

PP. Laine, Corbieres i Villele mianowanemi są Ministrami sekretarzami stanu i członkami rady Ministrów. Nie zdaie się, ażeby Ministeryium było teraz zmienione, ale chciano go tylko nowemi przychylnemi władzy Królewskiey członkami powiększyć.

Obie izby trudniły się dotąd urządzeniem swoich biurów i wygotowaniem adressu podziękowania do Króla. W izbie Deputowanych prezyduie tymczasowo nay-starszy wiekiem P. Angles. Na zagaiaiącem posiedzeniu znaydowało się 260 Deputowanych obecnych, z których 100 zaięło prawą stronę, 64 środek ku prawey stronie, 30 lewą, a 46 środek ku lewey stronie.

Uwięziono tu znowu kilkunastu officerów; lecz za to uwolniono P. Plasan, który sam ieden na mocy ustawy z d. 26 Marca zostawał ieszcze w więzieniu. — Były Szef szwadronu w 9 pułku huzarów Jan Millard, został onegday za zamach przeciw osobie Króla i rodzinie Królewskiey, za winnego uznany i na 10cie letnie wygnanie skazany. Millard okazywał się ciągle gorliwym stronnikiem Bonapartego, a zapalonym przeciwnikiem rodziny Królewskiey; przy zabiciu Xcia Berry okazał wielką radość i nazwał Louvela bohaterem. Naywięcey pobiła go przysięga, którą w d. 20 Marca z nieiakim Vauverf podpisał, i do broienia prawdziwey wolności bez Króla, wyiąwszy Napoleona II się obowiązał.

Niespracowany Pisarz X. Pradt wydał tu znowu dzieło pod tytułem: " Kongres Opawski.,, — P. Bignon zamyśla wydać także pismo o tym przedmiocie.— Wyszłe tu pismo pod tytułem: " Katechizm żołnierza Francuzkiego,, zostało skonfiskowane.

W Hieres bogaty Pułkownik Angielski od artyleryi zabity niechcący został od własnego strzelca na polowaniu, w którem wielkie miał upodobanie. Pomimowolny zabóyca doniósł sam o tem przypadku; lecz użyto wiele trudności niżeli potrafiono wiernem dwiema psom zabitego wyrwać iego zwłoki, do których nikogo nie chciały przypuścić i krew z rany płynącą lizały.

Z Londynu d. 19 Grudnia.

Królowa przyięła znowu wczoray 56 adressów, pomiędzy któremi ieden od ba-

wiących tu gorałów Szkockich, którzy zaiechali do niey w narodowem stroiu w 12 powozach 4rokonnych, a w każdem siedziało po 4 osoby.

Król przyymuie także codziennie adressy od dobrze myślących mięszkańców; dziś złożyli mu adres uczniowie Uniwersytetu Oxfordskiego. Lord Greaville iako kanclerz tego Uniwersytetu znaydował się na czele deputacyi od uczniów.

Przybyły tu nowy Neapolitański Poseł, Hr. Cimitile, wprowadzony wczoray był przez Hr. Ludolf do Lorda Castlereagh, ale t lko i ko prywatny człowiek.— Jutro odbędzie się w wydziale spraw zagranicznych gabinetowa rada, na którey wszyscy Ministrowie znaydować się będą. — Na mieysce Lorda Stewart udać się ma na Ambassad ra do Wiednia albo P. Canning, albo Pan Wellesley Pole, brat Xcia Wellingtona.

Fizyczne osobliwości, które oba nasze okręty z wyprawy do bieguna północnego przywiozły, umieszczone zostaną w muzeum W. Brytanii.

Dotąd mieliśmy nadzwyczay łagodne powietrze. Wiele roślin zaczęło iak na wiosnę wyrastać. Dziś mamy odwilż.

Ciekawemi tu iesteśmy, czyli uczynione przez Bolivara Morillowi propozycyie do pokoiu pomyślny wezmą skutek.

Z Rzymu d. 11 Grudnia.

Podług doniesień z Neapolu nie była rzecz do d. 9 w parlamencie względem wyiazdu Króla załatwiona.

Na posiedzeniu parlamentu Neapolitańskiego d. 8 zdanie kommissyi nie było pomyślne dla poselstwa Królewskiego. Wszczęły się żywe spory i żądano oskarżenia Ministrów, którzy go Królowi doradzili. Podana zaś przez kommissyią uchwała przyiętą została, która iest następuiącey treści: Że przez wzgląd na przyięcie i zaprzysiężenie przez Króla konstytucyi Hiszpańskiey, parlament nie może nic takiego stanowić, coby się teyże konstytucyi sprzeciwiało, &c. przeto postanowił: 1) Przełożyć J.K.Mci, że nie może przyiąć, dołączonych do poselstwa Królewskiego z d. 7 b. m. punktów iako sprzeciwiaiących się wspólnie wykonaney przysiędze i aktowi zaprowadzenia konstytucyi Hiszpańskiey; 2) że nie może zezwolić na wyiazd J. K. Mci, ieżeli ta podróż nie będzie miała za cel utrzymanie wspólnie zaprzysiężoney konstytucyi Hiszpańskiey.— Na posiedzeniu d. 9 iedna z Kommissyy wniosła uchwałę oskarżenia przeciw Ministrom Campochiaro, Zurlo i trzeciemu, lecz iey parlament ieszcze nieprzyiął. Tymczasam Król na 3 dni przed odiazdem do Laibach zmienił całe Ministoryium, i mianował tymczasowo Xcia de Gallo Ministrem spraw zagranicznych; Prezesa naywyższego sądu w Trani P. Acclavio Ministrem spraw wewnętrznych; Jenerałnego Prokuratora naywyższey instancyi Pana Troys Ministrem sprawiedliwości i spraw duchownych; Xcia Carigniano Ministrem skarbu, a Jenerała porucznika Parsi Ministrem woyny. Wydziałem Morskim zawiadować tymczasowo będzie Minister spraw zagranicznych. Parlament oczekiwał w skutek powyższego przełożenia powtórnego poselstwa Królewskiego obiaśniaiącego ogólne punkta wpierwszem, i spodziewaią się, iż wyiazd Królewski żadney nie dozna trudności.

DODATEK DO Nro 3. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 10 STYCZNIA 1821 ROKU WE SRODĘ

— *Z Krakowa.* —

SENAT RZĄDZĄCY

Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu.

Uwiadomiony, iż w wielu Europeyskich Kraiach urządzono, ażeby każdy Cudzoziemiec chcący w Stolicach zwłaszcza przebywać, miał poświadczany paszport, od Agenta dyplomatycznego, swoiego Dworu, akkredytowanego przy Rządzie Kraiu, w którym chce bawić; zważywszy nadto, iż w razie doznanego pokrzywdzenia, wdanie się właściwego Agenta dyplomatycznego bywa Podróżuiącemu Cudzoziemcowi wielce pomocnym. Chcąc nakoniec zapewnić Mieszkańcom Rzeczypospolitey Krakowskiey w obcych Kraiach znayduiącym się lub w przyszłości znaydować się mogącym należną opiekę, a niemaiąc potrzeby utrzymywania własnych Agentów przy wszystkich Europeyskich Dworach, postanowił był Senat, udać się do Nayiaśnieyszych Trzech Sprzymierzonych, Kraiu tego Protektorów, z prośbą ażeby Ka dy z nich upoważnić raczył swoich Ambassadorów, Posłow nadzwyczaynych, Rezydentów, i wszelkiey Rangi Agentów dyplomatycznych, dodawania naszym podróżuiącym pomocy i opieki, w iedney części Europy, a mianowicie: w Francyi, Anglii, Hiszpanii, Portugalii, Niderlandach, i Szwaycaryi, Nayiaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyi Król Polski. — W Turcyi, i całych Włoszech Nayiaśnieyszy Cesarz Austryi — Przy wszystkich zaś Dworach Niemieckich, tudzież w Szwecyi i Danii Nayiaśnieyszy Król Jmć Pruski. — W skutku czego, gdy odbiera przez Rezydentów z strony Nayiaśnieyszego Cesarza Austryi, tudzież Nayiaśnieyszego Króla Pruskiego przy Rządzie Rzeczypospolitey Krakowskiey akkredytowanych, łaskawe oświadczenie przychylenia się do tego żądania, z iednozgodnem tylko zastrzeżeniem; ażeby dla postawienia Agentów dyplomatycznych w możności sądzenia o autentyczności Paszportów Mieszkańcom Rzeczypospolitey naszey służących, papiery te wizowanemi były w Krakowie przez Rezydenta tego Dworu, który wedle powyższego wyszczególnienia przyiąć raczył, opiekowanie się Mieszkańcami Krakowa w tey części Europy, do którey Podróżuiący udać się zamyśla, tudzież ażeby w razie potrzeby żądania iakowey pomocy, i wdania się którego z Agentow dyplomatycznych, za Mieszkańcem Rzeczypospolitey Krakowskiey, potrzeba ta oznaymiona była *Ministerio* Spraw Zewnętrznych Mocarstwa właściwego z dołączeniem dowodów, żądanie to obiaśniaiących, i usprawiedliwiaiących. — Rezydent zaś Nayiaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyi Króla Polskiego oznaymił: iż iak tylko inni Dway Protektorowie Kraiu tego do żądania Senatu

przychylą się, rzeczony Monarcha rozkaże także stósowne do tego celu swym Agentom wydać rozporządzenia. — Uważając przeto Senat życzenia swoie w tey mierze za uzupełnione, nowy ten dowód Łaskawey Nayiaśnieyszych Rzeczypospolitey naszey Protektorów przychylności, podaie ninieyszem do publiczney wiadomości, i stósowania się w czem do kogo należeć będzie.

W Krakowie d. 29 Grudnia 1820 r.

Wodzicki.

Mieroszewski Sek: Jen: Senatu

Z Wse.inia d. 2 Stycznia.

Nayiaśnieysi Cesarstwo nasi przedsięwzieli dziś rano podróż do Laibach, gdzie spodziewaią się d. 6 stanąć. Tamże poiechał d. 1 b. m. nasz Minister stanu, konferencyyny i spraw zagranicznych Xiążę Metternich.

D. 30 Grudnia w południe przybył tu Nayiaśnieyszy Cesarz Rossyyski i wysiadł do przygotowanych dla niego w C. K. zamku appartamentów.

Tegoż dnia przybył tu Kr. Neapolitański Szembelan Xże Butera i przywiózł N. Monarsze naszemu wiadomość, że N. Król obu Sycyliy szczęśliwie do Liworną przybył. Rzeczony Xiąże opuścił Króla w naylepszym zdrowiu. Monarcha ten stanie d. 5 Stycznia w Laibach.

Z Neapolu d. 8 Grudnia.

Oto iest poselstwo Królewskie, do parlamentu (o którem w przeszłey gazecie była wzmianka):

" Ferdynand Iwszy. — Do Wiernych Deputowanych Parlamentu. — Zebrani w Opawie Monarchowie Austryiacki, Rossyyski i Pruski napisali do mnie listy, w których wzywaią mnie, ażebym osobiście przybył do Laibach, dla znaydowania się na nowem tam odbydź się maiącym Kongressie. Poleciłem moiemu Ministrowi spraw zagranicznych, ażeby Wam te listy udzielił, z których przekonacie się o ważności uczynionego do mnie wezwania, to iest, ażebym pomiędzy powyższemi Monarchami i moim narodem był pośrednikiem — Umysł móy przeięty zupełnie stanem okoliczności, skłonny iest do uczynienia każdey ofiary w celu ugruntowania szczęścia narodu; z tego powodu chwytam się każdego sposobu, który czyni mi nadzieię dopięcia tego celu. Postanowiłem przeto, pomimo przeszkód podeszłego moiego wieku i przykrey pory roku, uczynić zadosyć temu wezwaniu, zwłaszcza iż wzmiankowani Monarchowie oświadczyć mi kazali, że oprócz mnie, niewyłączaiąc nawet Xiążęta mey rodziny, nikogo do obrad swoich nie przypuszczą. Jadę więc w przekonaniu, iż Opatrzność Boska raczy mi udzielić sposobów, dla dania Wam, przez odwrócenie od narodu klęsk woyny, naywyższego mey miłości dowodu. — Daleką niechay będzie od Was i odemnie myśl, ażebym przez ten krok zapomnieć mógł na chwilę o dobru moiego ludu. Żegnaiąc Was poczytuię za rzecz siebie godną dać Wam tego nową i uroczystą rękoymiią. Oświadczam przeto Wam i Narodowi, iż wszystkich dołożę starań, ażeby moie ludy mądrey i liberalney używały konstytucyi. Jakiekolwiek bądź okoliczności teraźnieyszego naszego politycznego stanu wymagać będą środka, obstawać iednak dzielnie będę, aby tylko na następuiących opierał się zasadach: — 1) Przez kardynalne prawo zapewniona bydź ma osobista i istotna wolność naykochańszych poddanych; 2) przy utworzeniu władz kraiowych niema bydź żaden wzgląd miany na prawo urodzenia; 3) bez zezwolenia prawnie reprezentowanego narodu nie maią bydź żadne podatki nakładane; 4) samemu narodowi i iego re-

prezentantom zdawana bydź ma sprawa z wydatków publicznych; 5) stawy stanowion: bydź maią wspólnie z reprezentacyią narodową; 6) sądownictwo ma bydź niepodległe; 7) wolność druku, z zastrzeżeniem tylko nadużyciów, ma bydź zapewnioną; 8) Ministrowie maią bydź odpowiedzialnemi; 9) lista cywilna ma bydź oznaczoną. — Oświadczam oprócz tego, iż nigdy nie dopuszczę, aby który z poddanych moich prześladowany był za polityczne swoie czyny. — Wierni moi Deputowani! Biorąc na siebie staranie przekonania Was o moiey miłości i prawdziwem przywiązaniu do narodu, pragnę, aby wybrana przez parlamet z 4 członków deputacyia, towarzyszyła mi i była świadkiem grożących nam niebezpieczeństw i usiłowań moich do ich odwrócenia. Potrzebą iest także, aby parlament aż do ukończenia układów nie zaprowadzał żadnych nowości, ale zostawił rzeczy w takim stanie, w jakim się teraz znayduią, i zwrócił swoią uwagę na urządzenie woyska i budżetu na rok przyszły. Niezmienną iest moią wolą zaprowadzić w wszystkich odnogach rządu nayiększą oszczędność, skoro tylko okoliczności dozwolą. — Odieżdzaiąc zostawiam tu wszystko, co mi iest naydroższem. Zachowaycie ciągle dla Królewskiey moiey rodziny te same uczucia przychylności, które iey dotąd okazywaliście. — Potwierdzam nayukochańszego moiego syna Xcia Kalabryi na urzędzie Jeneralnego moiego Wikaryusza, z taką samą władzą, iaką mu moiemi wyrokami z d. 6 Lipca i 11 Października nadałem. — Przekonany iestem, iż to moie udzielenie przyymiecie iako dowód moich uczuciów i skutek konieczności, którą wkłada na nas obowiązek przenieść ocalenie oyczyzny nad wszelkie inne sprawy. — W Neapolu d. 7 Grudnia 1820,

Ferdynand.

Minister spraw zagranicznych
Xże *Campochiaro.*

W dziennym rozkazie zalecone iest naysurowiey iednostayne umundurowanie i uzbroienie. Ktoby z gwardyi narodowey do 10 Grudnia niebył ubrany i uzbroiony podlega karze 15 dni więzienia, a urzędnik utracie urzędu.

Na przedporciu tuteyszem znayduie się 12 woiennych okrętów częścią Francuzkich, częścią Angielskich, i względem ich zamiarów zachodzą różne domysły.

Z Baiony d. 14 Grudnia.

W Burgos zaszło niedawno osobliwsze zdarzenie. Znakomita osoba wyiechała pocztą z Madrytu i dla niedoznania przewłoki wysłała przodem gońca. W Burgos rozeszła się zaraz wieść, iż tą osobą iest Król, który wieżdza z Hiszpanii do Francyi. Gwardyia narodowa stanęła zaraz pod bronią, dla oparcia się przeiazdowi, i dopiero nastąpiła spokoyność, gdy przekonano się, że przeieżdzaiącym podeyrzanym nie był kto inny, iak tylko Xże Scilla, były Neapolitański Poseł, iadący do Paryża.

Z Bruxelli d. 25 Grudnia.

Jedna z gazet tuteyszych twierdzi, iż zebrani w Opawie Monarchowie wydali do wszystkich Rządów oświadczenie, w którem wyrazić mieli: " że Sprzymierzeni Monarchowie pochlebiali sobie, iż po ukończeniu rewolucyi Francuzkiey utrzymana zostanie spokoyność w Europie, iedyny cel ich życzeń. Lecz niestety zaczły zdarzenia, które nie odpowiedaią owem nadzieiom. Między innemi w

południowych Włoszech przerwany został przez rewolucyyne zasady porządek Monarchiczny. Połączeni Monarchowie pragną dla dobra ogólnego przywrócić na przyzwoitych zasadach spokoyność i porządek, nie wątpią wcale, iż Dwory Londyński i Paryzki przyłożą się do zbawiennych ich zamiarów, i t. d. „

Z Darmstadtu d. 22 Grudnia.

Minister stanu Grolman na czele rady stanu oddał wczoray z wielką uroczystością obu izbom Stanów ułożoną za porozumieniem się z Stanami nową konstytucyią, którą Sekretarz Ministeryium, tayny Radca Heineman odczytał. Prezes pierwszey izby, Baron Riedesel, odebrał potem ważny ten akt i rzekł do członków izby: "J. Królewicowska Mość Wielki Xże wysłuchał nasze życzenia i przez ten uzupełniony akt konstytucyyny dał nam nowy dowód oycowskiey swey troskliwości. Każdy z nas przeniknioniony iest nayczulszą wdzięcznością i każdy wykrzyknie zemną: "Niech żyie nayukochańszy nasz W. Xże! „ Całe zgromadzenie wykrzyknęło to radośnie po trzykroć. — Po ukończonem posiedzeniu zaniosły deputacyie od obu izb adres podziękowania W. Xciu; a w wieczór było miasto naywspanialey oświecone.

Dnia 8 i 9 Stycznia 1821.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.		2. Zł. gr.		3. Zł. gr.		4. Zł. gr.	
Przenicy	16	15	16	—	14	—	13	—
— Zyta	10	15	10	—	9	15	9	—
— Jęczmienia	8	—	7	15	7	—	6	—
— Owsa	5	—	4	20	4	15	4	10
— Jagieł	28	—	27	—	25	—	24	—
— Grochu	8	—	7	15	7	—	6	15
— Rzepaku	17	—	16	—	15	—	14	—

W Gdańsku dnia 29 Grudnia.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Złp.	480	do	760.
Żyta	— —	340	—	360.
Jęczmienia	— —	260	—	280.
Owsa	— —	200	—	220
Grochu	— —	340	—	380.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 9 Stycznia.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant	Złp.	19	gr. 20
— detto Cesarski	—	19	— 15
Fryd. Pruskie	—	34	— —
Luidor	—	37	— —
złoto frankowy	—	32	— —
Szeiny Wiedeńskie za 100	—	232	— —
Złoty ryński Szeinami	—	1	— 21

Nawiększe stopnie zimna.

Dnia 4 Stycznia r. b. stopni zimna		6,°8
— 5	—	7, 0
— 6	—	9, 4

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek to iest 11 Stycznia r. b. dana będzie wielka Trajedyia w 5 aktach, z francuzkiego P. Lemierre przetłomaczona, pod nazwiskiem: *Lanassa Wdowa Malabaru.*

W Niedzielę, to iest: 14 Stycznia r. b. dana będzie arcyzabawna Komedyia w 3 aktach, pod nazwiskiem *Kozioł*, czyli: *Winni Niewinni.*

W następuiący Wtorek zaś, to iest: 16 Stycznia r. b. na benefis Józefy Szymkaylowey dana będzie nowa wielka Trajedyia z dzieł Woltera przełożona wierszem w 5 aktach, pod nazwiskiem: *Tankred.*

DONIESIENIE.

Kamienica pod N. 23 w Rynku przechodnia na Stolarską ulicę i druga Kamienica przy ulicy Stolarskiey pod N. 49 są do sprzedania, albo każda z osobna, albo razem obydwie; życzący sobie kupna, zgłosić się ma do Właścicielki zamieszkałey pod N. 49 gdzie dokładniey o sprzedaży zawiadomi się. — W Krakowie d. 1 Stycznia 1821 r.

Z Dyanotów Girtlerowa.